

تهیه شده توسط خانم عارفه گل کرمی از شهرستان سلسله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درسنامه پودمان شهروند الکترونیک ۱
پایه هشتم

تهیه کننده : عارفه گل کرمی

شهرستان سلسله

۱۴۰۰-۱۳۹۹

اهداف یادگیری

- * شهروند الکترونیکی را تعریف می کند .
- * انواع شبکه را بیان می کند .
- * شبکه اینترنت بین المللی را می شناسد .
- * راههای اتصال به اینترنت را می داند .
- * نحوه ی ایجاد پست الکترونیکی در شبکه ی رشد را توضیح می دهد .
- * ایجاد و ارسال و دسته بندی و حذف نامه های الکترونیکی را انجام می دهد .
- * در مورد رعایت اخلاق در فضای مجازی تدبیر می کند .

تعریف شهروند الکترونیک

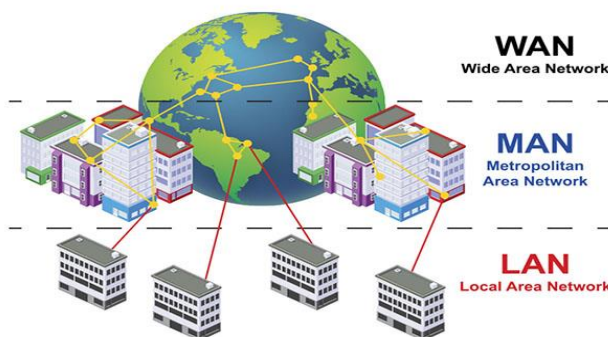
به کسی گفته می شود که با استفاده از ابزارهای الکترونیکی بتواند وظایف خود را ساده تر و سریع تر و ارزان تر انجام دهد . برای این منظور لازم است دانش و مهارت کافی در زمینه های مختلف کار با ابزار مرتبط و تجارت الکترونیکی داشته باشد . امروزه از امکانات فناوری اطلاعات و ارتباطات در ساده سازی کارها استفاده می شود ما هم می توانیم با استفاده از امکان ارتباط با اینترنت و بهره مندی از امکانات پست الکترونیکی از مزایای آن در زندگی خود بهره مند شویم .

شبکه چیست ؟

مجموعه ای از چند رایانه مستقل است که از طریق یک محیط ارتباطی با هم ارتباط دارند .

تقسیم بندی شبکه های رایانه ای از نظر ابعاد و گستردگی

فیزیکی:

شبکه محلی LAN

شبکه شهری MAN

شبکه گسترده جهانی WAN

شبکه محلی (LAN): پایه شبکه های دیگر است و کوچکترین فرم شبکه است در این شبکه فاصله شبکه ها از هم کم می باشد. مانند رایانه های موجود در کارگاه مدرسه

شبکه شهری (MAN): از چند شبکه محلی غیر مجاور در سطح یک شهر تشکیل شده است. اتصال مدارس یک شهر.

شبکه گسترده جهانی (WAN): بزرگترین نوع شبکه به لحاظ وسعت است ممکن است در یک استان یا کشور یا حتی قاره برقرار باشد مانند اینترنت .

شبکه شبکه ها (internetwork)

* شبکه داخلی یا **اینترانت** : اینترانت یک شبکه خصوصی درون سازمانی است که برای به اشتراک گذاشتن داده ها و اطلاعات درون یک شرکت یا سازمان استفاده می شود و فقط به کاربران شرکت متعلق است و خارج از محدوده دسترسی به آن امکان پذیر نیست .

* شبکه خارجی یا **اکسترانت** : از به هم پیوستن اینترانت ها شبکه ی گسترده ایجاد می شود . در مواردی که سازمانی در تعامل اطلاعات بسیار نزدیک با سازمان دیگری است می توان یک اکسترانت ایجاد کرد .

* شبکه **اینترنت** : شبکه ویژه ای از شبکه ها که حاصل اتصالات داخلی شبکه های دولتی و دانشگاهی و عمومی و خصوصی در سرتاسر دنیاست . قلب عصر اطلاعات محسوب می شود .

مزایای اینترنت

- * دسترسی به منابع عظیمی از داده ها و دانش بشری
- * قابلیت تعامل با سایر افراد
- * بهره مندی از خدمات آموزشی و تفریحی و تجاری
- * صرفه جویی در زمان و هزینه ها
- * ایجاد منابع جدید درآمد
- * ایجاد سهولت در انجام کارها

کاربران چگونه می توانند به اینترنت وصل شوند؟

- ۱- خرید یک خط اختصاصی برای اتصال به اینترنت
- ۲- خرید یک اشتراک از شرکت های سرویس دهنده

سرویس دهنده ها

یک سرویس دهنده یا سرور شبکه یک کامپیوتر مرکزی است که سرویس ها و خدماتی را برای سایر کامپیوترهای شبکه یا سرویس گیرنده ها فراهم می سازد .

مانند : مبین نت -مخابرات-پارس آنلاین-های وب

پست الکترونیکی

پست الکترونیکی یا Email از سرویس های مهم اینترنت است این سرویس در حال حاضر کاربران زیادی دارد و روزانه میلیون ها پیام از طریق پست الکترونیکی بین این کاربران مبادله می شود .

مزایای پست الکترونیکی

۱- استفاده از آن برای کاربر هزینه چندانی ندارد.

۲- هنگامی که شما پیامی می فرستید نیازی نیست که گیرنده به اینترنت متصل باشد.

۳- می توان همزمان یک پیام را برای چندین نفر ارسال کرد.

۴- می توان همراه پیام پرونده های مختلف را نیز ارسال کرد.

*آدرس پست الکترونیکی منحصرأ به یک فرد متعلق است و نامه های ارسالی به آن آدرس در صندوق شخصی آن فرد قرار می گیرد و فرد با مراجعه به صندوق خود می تواند نامه هایش را دریافت کند.

مراحل ساخت پست الکترونیکی

مرحله اول : انتخاب یک مرورگر مثل **Google** و سپس وارد کردن آدرس سایت رشد

WWW.roshd.ir

تهیه شده توسط خانم عارفه گل کرمی از شهرستان سلسله

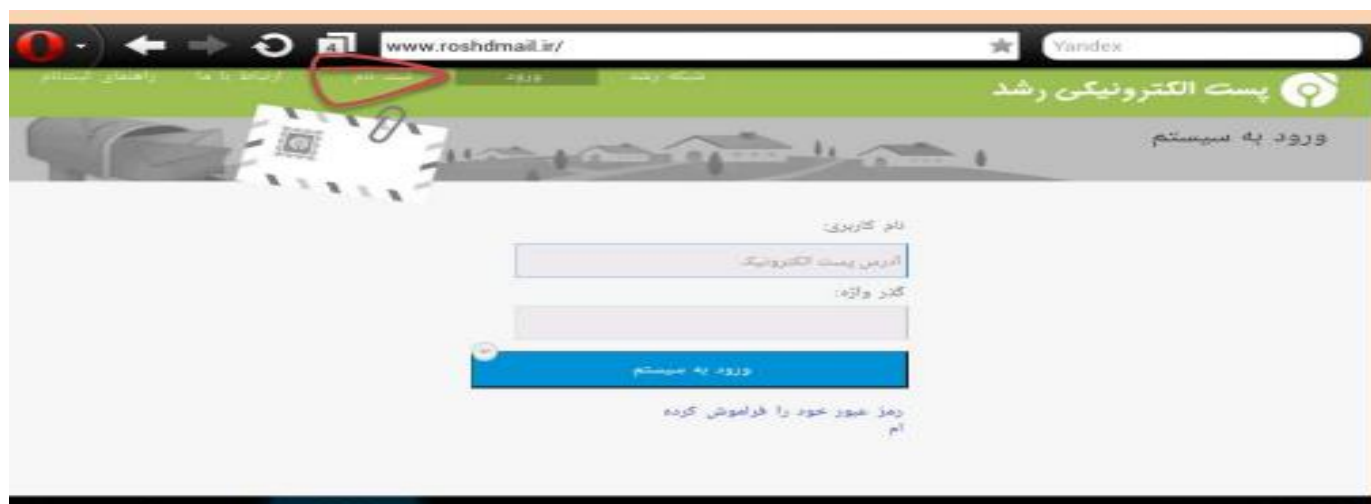
مرحله دوم : وارد شدن به سایت رشد و انتخاب گزینه پست الکترونیکی

مرحله سوم : ورود به قسمت دانش آموزان

مرحله چهارم : انتخاب گزینه ثبت نام برای ایجاد پست الکترونیکی

مرحله پنجم : وارد کردن نام کاربری ، گذرواژه و مشخصات خود

*نکات لازم برای نام کاربری (نشانی پست الکترونیکی)

نام کاربری باید نشان دهنده ی مشخصات کاربر باشد . یک راه این است که با نام و نام خانوادگی ایجاد شود که در بیشتر موارد با موفقیت همراه است و در صورتی که ثبت نشد بهتر است سال تولد خود را به انتهای آن اضافه کنید . یک پرسش امنیتی پرسیده می شود تا در صورت مشکل برای ایمیل از این پرسش استفاده کنید .

*رمز عبور: برای انتخاب رمز عبور ایمن بهتر است از ترکیب حروف الفبا و اعداد استفاده کنید برخی از حروف الفبا را بصورت حروف بزرگ و برخی را بصورت کوچک بنویسید.

*نکات ایمنی

بخاطر سپاری رمز عبور

هر کسی که نشانی پست الکترونیکی شما را بداند با دانستن رمز عبور به راحتی می تواند وارد آن شود و به اطلاعات شما دسترسی پیدا کند موارد زیر را برای به یاد سپاری رمز عبور رعایت کنید:

*رمز عبور خود را در محل هایی که در دسترس دیگران است یادداشت نکنید .

*رمز عبور خود را به هیچ کس نگویید .

*رمز عبور خود را در رایانه دیگران ذخیره نکنید .

*خود را در دوره های زمانی متفاوت تغییر دهید .

رمز عبور	ویژگی	معایب
۱۲۳۴۵۶	به خاطر سبب سادگی	نا امن، بسیار ساده، عمومی، استفاده نکردن از حروف الفبا
Kar۱۲۳	به خاطر سبب سبب سادگی	استفاده از حروف و اعداد استفاده نکردن از حروف کوچک و بزرگ، ساده تا حدودی نا امن
kArOfAn۱۲۳	به خاطر سبب سبب سادگی	استفاده از حروف کوچک و بزرگ، تقریباً امن
k@r123f@n	بخاطر سبب سبب سخت	استفاده از سایر نویسه ها مانند @، امن

معمولاً امنیت رمز عبور پیشنهادی در تصویر منوی شبکه ارائه دهنده سرویس اینترنت با عباراتی مانند بد، بد نیست، خوب است، امن است مشخص می شود.

*پرکردن سایر مشخصات

The screenshot shows a web form with the following fields and sections:

- کلمه عبور:** Password field.
- تکرار کلمه عبور:** Repeat password field.
- نام خانوادگی:** Family name field.
- نام:** Name field.
- تاریخ تولد:** Date of birth field.
- شماره تماس:** Contact number field.
- شماره کارت ملی:** National ID card number field.
- کد پستی:** Postal code field.
- محل سکونت:** Address field.
- شماره کارت ملی:** National ID card number field.
- کد امنیتی:** Security code field.
- تصویر:** Image upload field.
- کد امنیتی:** Security code field.
- ثبت نام:** Register button.

مرحله ششم : اتمام ثبت نام و ورود به پست الکترونیکی

The screenshot shows the login page for the electronic post system. It features the logo of the National Post and Courier Organization (ROSHD IR) and the text "به پیام نگار رشد خوش آمدید". The login form includes:

- نام کاربری:** Username field.
- گذر واژه:** Password field.
- ورود:** Login button.

ورود به پست الکترونیکی

پس از ورود به وبگاه سرویس دهنده پست الکترونیکی، برای ورود به پست الکترونیکی خود به نشانی پست الکترونیکی و رمز عبور نیاز دارید. نشانی و رمز عبور خود را باید در محل های تعیین شده وارد کنید. به نشانی پست الکترونیکی، نام کاربری یا Username و به رمز عبور، گذروارزه یا Password می گویند

مرحله هفتم: ایجاد رایانامه

برای ایجاد رایانامه جدید از گزینه «نامه جدید» استفاده می‌کنیم. پس از آن در پنجره جدید شروع به تولید پیش نویس نامه می‌کنیم. در

پس از ایجاد پیش نویس رایانامه، می‌توانید آن را ارسال یا پیش نویس خود را ذخیره کنید تا در زمان دیگری ارسال گردد.

حذف رایانامه

در بسیاری از مواقع لازم است تا برخی از نامه‌های الکترونیکی را، مانند ها یا نامه‌هایی که فرستنده آن را نمی‌شناسیم، حذف کنیم. برای این منظور می‌توانید نامه مورد نظر را انتخاب و با استفاده از گزینه حذف، روی توار ابزار، نامه را حذف کنید. یا می‌توانید با انجام راست کلیک روی نامه انتخاب شده گزینه و انتخاب حذف نامه، آن را حذف کنید.

مدیریت پست الکترونیکی

در پست الکترونیکی گزینه‌هایی هست که می‌توانید به کمک آن‌ها نامه‌ها را مدیریت کنید.

مدیریت پست الکترونیک

صندوق دریافت

صندوق ارسال

پیش نویس

هرزنامه spam

پوشه‌ها

پس از ایجاد پیش نویس رایانامه می‌توانیم تا حجم مشخصی از اطلاعات را به آن پیوست و سپس ارسال کنیم.

روی کلمه پیوست (Attachment) یا علامت گیره

کلیک کنید

۹ / ۷

مرحله هشتم: ارسال نامه

اخلاق اینترنتی

پست الکترونیکی هر فردی متعلق به اوست و نباید انتظار داشته باشید که دوست شما رمز عبور خود را به شما بدهد .

جدول های کتاب

بارش فکری صفحه ۴۱ (جدول ۱-۳)

نحوه ی اتصال کاربرهای خانگی به اینترنت

مزایا	پیشنهاد
داشتن اینترنت خانگی	تلفن ثابت
اتصال به اینترنت در همه جا	استفاده از اینترنت تلفن همراه
اتصال به اینترنت در همه جا	مودم سیم کارتی همراه

پژوهش صفحه ۴۲ (جدول ۳-۳)

مزایا و معایب برخی از مودم های رایج در بازار

عنوان	نوع سرویس	محدودیت ها
مودم ADSL	استفاده از شبکه تلفن ثابت	امکان جابجایی در هنگام استفاده ندارد
مودم خانگی	سرویس اینترنتی دیال آپ	سرعت بسیار کم
مودم سیار کارتی همراه	داشتن اینترنت در همه جا	قطع و وصل زیاد اینترنت

بارش فکری صفحه ۴۲ (جدول ۴-۳)

مزایا و معایب استفاده از پست الکترونیکی

مزایا	توضیحات
کاهش زمان	صرفه جویی در وقت برای رساندن پیام
کاهش هزینه	کاهش هزینه های ارسال نامه بصورت فیزیکی
نامحدود بودن	نامه می تواند حاوی فایل های مختلف باشد
جهانی بودن	ارسال نامه به تمام دنیا

تهیه شده توسط خانم عارفه گل کرمی از شهرستان سلسله

معایب : بی اعتمادی نسبت به سرویس های پست الکترونیکی و امکان خوانده شدن متن نامه و باز شدن و هک صندوق پستی توسط دیگران و افشای راز .

بارش فکری صفحه ۴۳ (جدول ۵-۳)

برخی از سرویس دهنده های پست الکترونیک قابل اعتماد

معایب	مزایا	سرویس دهنده پست الکترونیک
قابل اعتماد نبودن	بین المللی ، اعتبار جهانی	سرویس دهنده های پست الکترونیکی خارج از کشور
نداشتن اعتبار جهانی	ملی ، زبان فارسی	سرویس دهنده های پست الکترونیکی داخل کشور

کار غیر کلاسی صفحه ۴۵ پرسش : تفاوت میان وبگاههایی که با (<https://>) شروع می شوند با سایر وبگاهها در چیست ؟

صفحاتی که با <http://> آغاز می شوند جنبه عمومی دارند و ممکن است برای همه بازدید کنندگان از آن سایت نمایش داده شوند و در آن امنیت اطلاعات مطرح نیست . اما صفحات اینترنتی که آدرس آنها با <https://> شروع می شود جنبه شخصی - محافظت شده و حقوقی دارند و هر صفحه برای یک نفر نمایش داده می شود و اطلاعات جنبه محرمانه دارد و امنیت بالایی دارند .

برخی از شایستگی هایی که در این پودمان بدست می آورید:

کار گروهی و مسئولیت پذیری و مدیریت منابع در انجام فعالیت های پودمان .

اتصال رایانه به اینترنت

ایجاد پست الکترونیکی

ایجاد و ارسال و دسته بندی و حذف نامه های الکترونیکی

رعایت نکات ایمنی و اخلاقی در اینترنت در هنگام کار با رایانه